Decizia C.C. nr. 266/2014 referitoare la art. 2 alin. (1) şi (12) şi art. 601din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator

În Monitorul Oficial nr. 464 din 25 iunie a.c. a fost publicată Decizia Curţii Constituţionale a României nr. 266 din 7 mai 2014 referitoare la excepţia de neconstituţionalitate a prevederilor art. 200 din Codul de procedură civilă, precum şi celor ale art. 2 alin. (1) şi (1^2) şi art. 60^1 din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator.

1. Pe rol se află soluţionarea excepţiei de neconstituţionalitate a prevederilor art. 200 din Codul de procedură civilă, precum şi celor ale art. 2 alin. (1) şi art. 60^1din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator, excepţie ridicată de Societatea Comercială CEZ Vânzare – S.A. din Craiova, judeţul Dolj, prin mandatar Societatea Comercială EOS KSI România – S.R.L. din Bucureşti în Dosarul nr. 14.501/215/2013 al Judecătoriei Craiova – Secţia civilă. Excepţia formează obiectul Dosarului Curţii Constituţionale nr. 531D/2013.
2. Dezbaterile au avut loc în şedinţa publică din 3 aprilie 2014, în prezenţa reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Daniel Arcer, şi au fost consemnate în încheierea din acea dată, când, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea, în conformitate cu prevederile art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale, a amânat pronunţarea pentru data de 15 aprilie 2014, când, având în vedere imposibilitatea constituirii legale a completului de judecată, a amânat pronunţarea pentru 6 mai 2014. La aceea dată, având nevoie de timp pentru a delibera, Curtea a amânat pronunţarea pentru 7 mai 2014, când a pronunţat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele şi lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Încheierea din 21 iunie 2013, pronunţată în Dosarul nr. 14.501/215/2013, *Judecătoria Craiova – Secţia civilă a sesizat Curtea Constituţională cu excepţia de neconstituţionalitate a prevederilor art. 200 din Codul de procedură civilă, precum şi celor ale art. 2 alin. (1) şi art. 60^1din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator.* Excepţia a fost ridicată de reclamanta Societatea Comercială CEZ Vânzare – S.A. din Craiova, judeţul Dolj, prin mandatar Societatea Comercială EOS KSI România – S.R.L. din Bucureşti, într-o cauză având ca obiect pretenţii.
4. *În motivarea excepţiei de neconstituţionalitate* autoarea acesteia susţine că prevederile art. 200 din Codul de procedură civilă sunt neconstituţionale în măsura în care aplicarea acestor dispoziţii procedurale este extinsă la aspecte care ţin de judecarea propriu-zisă a cererii de chemare în judecată. Arată că, atât timp cât a indicat motivele de fapt şi de drept în cererea de chemare în judecată, eventualele nelămuriri privind alte aspecte nu pot atrage sancţiunea anulării cererii de chemare în judecată, pentru că există dispoziţii speciale pentru faza de chemare în judecată în care se pot lămuri aspectele de fapt şi de drept, inclusiv prin administrarea de probatorii, mai ales în condiţiile în care multe din asemenea chestiuni care vizează aspecte de fapt pot fi lămurite şi prin discuţii contradictorii şi explicaţii orale prezentate în faţa instanţelor de judecată. În acest context, arată că art. 200 din Codul de procedură civilă contravine dispoziţiilor constituţionale ale art. 21 alin. (1) şi (3) şi art. 53, prin restrângerea accesului liber la justiţie, întrucât deziderатul asigurării dreptului la un proces echitabil este pus în umbră de acela al soluţionării cauzelor într-un termen rezonabil, în măsura în care prevederile criticate din Codul de procedură civilă sunt aplicate dincolo de verificarea conţinutului formal al cererii de chemare în judecată. Aşa fiind, autoarea excepţiei consideră că procedura regularizării cererii de chemare în judecată nu poate înlocui, prin măsurile dispuse, faza judecăţii propriu-zise a cererii prin aplicarea abuzivă a dispoziţiilor procedurale, întrucât o asemenea interpretare şi aplicare a legii oferă cadrul realizării denegării de dreptate.
5. Referitor la prevederile art. 2 alin. (1) şi art. 60^1din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator, autoarea excepţiei susţine, în esenţă, că aceste texte de lege sunt neconstituţionale şi contravin art. 21 şi art. 53 din Constituţie, în măsura în care instanţele de judecată consideră că, prin refuzul părţilor de a se prezenta la şedinţa privind avantajele medierii, se poate aplica sancţiunea anulării cererii de chemare în judecată sau se pot aplica sancţiuni procedurale de natură a duce la suspendarea cererii de chemare în judecată.
6. *Judecătoria Craiova – Secţia civilă* consideră că excepţia de neconstituţionalitate a prevederilor art. 200 din Codul de procedură civilă şi ale art. 2 alin. (1) şi art. 60^1din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator este inadmisibilă. În acest sens, arată că neconstituţionalitatea prevederilor de lege criticate este dedusă de autoarea excepţiei din modul de interpretare şi aplicare a acestora de către instanţa de judecată, problematică ce nu intră însă sub incidenţa

controlului de constituţionalitate. Aşa fiind, apreciază că interpretarea şi aplicarea unei prevederi legale sunt resortul exclusiv al instanţei de judecată care soluţionează cauza, precum şi al instanţelor de control judiciar, dacă este cazul.
7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată preşedinţilor celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului şi Avocatului Poporului, pentru a-şi exprima punctele de vedere asupra excepţiei de neconstituţionalitate.

8. *Preşedinţii celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul* şi *Avocatul Poporului* nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepţiei de neconstituţionalitate.
CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispoziţiile Constituţiei, precum şi Legea nr. 47/1992, reţine următoarele:

9. Curtea Constituţională a fost legal sesizată şi este competentă, potrivit dispoziţiilor art. 146 lit. d) din Constituţie, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2/3, 10 şi 29 din Legea nr. 47/1992, să soluţioneze excepţia de neconstituţionalitate.

10. Obiectul excepţiei de neconstituţionalitate, astfel cum a fost reţinut prin dispozitivul încheierii de sesizare, îl constituie prevederile art. 200 din Codul de procedură civilă, precum şi cele ale art. 2 alin. (1) şi art. 601 din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 441 din 22 mai 2006, cu modificările şi completările ulterioare, prevederi care au următoarea redactare:

– Art. 200 din Codul de procedură civilă intitulat *„Verificarea cererii şi regularizarea acesteia“:*
„(1) Completul căruia i s-a repartizat aleatoriu cauza verifică, de îndată, dacă cererea de chemare în judecată îndeplineşte cerinţele prevăzute la art. 194–197.
(2) Când cererea nu îndeplineşte aceste cerinţe, reclamantului i se vor comunica în scris lipsurile, cu menţiunea că, în termen de cel mult 10 zile de la primirea comunicării, trebuie să facă completările sau modificările dispuse, sub sancţiunea anulării cererii. Se exceptează de la această sancţiune obligaţia de a se desemna un reprezentant comun, caz în care sunt aplicabile dispoziţiile art. 202 alin. (3).
(3) Dacă obligaţiile privind completarea sau modificarea cererii nu sunt îndeplinite în termenul prevăzut la alin. (2), prin încheiere, dată în camera de consiliu, se dispune anularea cererii.
(4) Împotriva încheierii de anulare, reclamantul va putea face numai cerere de reexaminare, solicitând motivat să se revină asupra măsurii anulării.
(5) Cererea de reexaminare se face în termen de 15 zile de la data comunicării încheierii.
(6) Cererea se soluţionează prin încheiere definitivă dată în camera de consiliu, cu citarea reclamantului, de către un alt complet al instanţei respective, desemnat prin repartizare aleatorie, care va putea reveni asupra măsurii anulării dacă aceasta a fost dispusă eronat sau dacă neregularităţile au fost înlăturate în termenul acordat potrivit alin. (2).
(7) În caz de admitere, cauza se retrimite completului iniţial învestit.“;
– Art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006: *„Dacă legea nu prevede altfel, părţile, persoane fizice sau persoane juridice, sunt obligate să participe la şedinţa de informare privind avantajele medierii, inclusiv, dacă este cazul, după declanşarea unui proces în faţa instanţelor competente, în vederea soluţionării pe această cale a conflictelor în materie civilă, de familie, precum şi în alte materii, în condiţiile prevăzute de lege.“;*
– Art. 601 din Legea nr. 192/2006: *„(1) În litigiile ce pot face, potrivit legii, obiect al medierii sau al altei forme alternative de soluţionare a conflictelor, părţile şi/sau partea interesată, după caz, sunt ţinute să facă dovada că au participat la şedinţa de informare cu privire la avantajele medierii, în următoarele materii:*
a) în domeniul protecţiei consumatorilor, când consumatorul invocă existenţa unui prejudiciu ca urmare a achiziţionării unui produs sau unui serviciu defectuos, a nerespectării clauzelor contractuale ori garanţiilor acordate, a existenţei unor clauze abuzive cuprinse în contractele încheiate între consumatori şi operatorii economici ori a încălcării altor drepturi prevăzute în legislaţia naţională sau a Uniunii Europene în domeniul protecţiei consumatorilor;
b) în materia dreptului familiei, în situaţiile prevăzute la art. 64;
c) în domeniul litigiilor privind posesia, grănuţuirea, strămutarea de hotare, precum şi în orice alte litigii care privesc raporturile de vecinătate;
d) în domeniul răspunderii profesionale în care poate fi angajată răspunderea profesională, respectiv cauzele de malpraxis, în măsura în care prin legi speciale nu este prevăzută o altă procedură;
e) în litigiile de muncă izvorâte din încheierea, executarea şi încetarea contractelor individuale de muncă;

f) în litigiile civile a căror valoare este sub 50.000 lei, cu excepţia litigiilor în care s-a pronunţat o hotărâre executorie de deschidere a procedurii de insolvenţă, a acţiunilor referitoare la registrul comerţului şi a cazurilor în care părţile aleg să recurgă la procedura prevăzută la art. 1.013–1.024 sau la cea prevăzută la art. 1.025–1.032 din Legea nr. 134/2010, republicată, cu modificările şi completările ulterioare;".
11. În opinia autoarei excepţiei de neconstituţionalitate, aceste prevederi de lege contravin dispoziţiilor constituţionale ale art. 21 privind accesul liber la justiţie şi art. 53 referitor la restrângerea exerciţiului unor drepturi sau al unor libertăţi.

12. Examinând excepţia de neconstituţionalitate, referitor la prevederile art. 2 alin. (1) şi art. 601 din Legea nr. 192/2006, Curtea reţine că autoarea excepţiei susţine că aceste prevederi de lege sunt neconstituţionale şi contravin art. 21 şi art. 53 din Constituţie, în măsura în care instanţele de judecată consideră că, prin refuzul părţilor de a se prezenta la şedinţa de informare privind avantajele medierii, se poate aplica sancţiunea anulării cererii de chemare în judecată sau se pot aplica sancţiuni procedurale de natură a duce la suspendarea cererii de chemare în judecată.

13. Faţă de critica formulată, Curtea observă că medierea a fost consacrată în dreptul român odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 192/2006. Potrivit art. 1 alin. (1) din această lege, medierea reprezintă *„o modalitate de soluţionare a conflictelor pe cale amiabilă, cu ajutorul unei terţe persoane specializate în calitatea de mediator, în condiţii de neutralitate, imparţialitate, confidenţialitate şi având liberul consimţământ al părţilor".* Pornind de la definiţia medierii, aceasta poate fi calificată ca fiind o procedură facultativă, informală, amiabilă, confidenţială şi desfăşurată în prezenţa unui mediator.
14. Pentru a determina obiectul medierii, respectiv cazurile în care părţile pot recurge la mediere, Curtea observă că, aşa cum reiese din cuprinsul art. 2 alin. (5) din Legea nr. 192/2006, părţile pot recurge la mediere atunci când este vorba despre drepturi de care ele pot dispune.

15. Referitor la critica autoarei excepţiei, Curtea constată că prevederile art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 stipulează că, dacă legea nu prevede altfel, părţile, persoane fizice sau persoane juridice, sunt obligate să participe la şedinţa de informare privind avantajele medierii, inclusiv, dacă este cazul, după declanşarea unui proces în faţa instanţelor competente, în vederea soluţionării pe această cale a conflictelor în materie civilă, de familie, precum şi în alte materii, în condiţiile prevăzute de lege. În ceea ce priveşte domeniul de aplicare al procedurii obligatorii, deşi art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 trimite, cu titlu general, la conflictele în materie civilă, de familie, precum şi în alte materii, în realitate, părţile sunt ţinute să facă dovada participării la şedinţa de informare doar în materiile reglementate prin art. 60^1 alin. (1) lit. a)–f) din aceeaşi lege.
16. Sancţiunea instituită în caz de nerespectare a obligaţiei de a participa la şedinţa de informare privind avantajele medierii, obligaţie prevăzută de art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006, este reglementată în cuprinsul art. 2 alin. (1^2) din aceeaşi lege potrivit căruia *„Instanţa va respinge cererea de chemare în judecată ca inadmisibilă în caz de neîndeplinire de către reclamant a obligaţiei de a participa la şedinţa de informare privind medierea, anterior introducerii cererii de chemare în judecată, sau după declanşarea procesului până la termenul dat de instanţă în acest scop, pentru litigiile în materiile prevăzute de art. 60^1 alin. (1) lit. a)–f)."* Astfel, Curtea observă că, în situaţia în care nu este respectată obligaţia de a participa la şedinţa de informare privind beneficiile medierii, instanţa va respinge cererea de chemare în judecată ca inadmisibilă, sancţiunea fiind instituită de o normă imperativă.
17. Curtea reţine că alin. (1^2) al art. 2 din Legea nr. 192/2006 a fost introdus prin art. I pct. 2 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 90/2012 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator, precum şi pentru modificarea art. II din Legea nr. 115/2012 pentru modificarea şi completarea Legii nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator, ordonanţă de urgenţă publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 878 din 21 decembrie 2012. Curtea reţine, totodată, că, potrivit dispoziţiilor tranzitorii cuprinse în art. VII din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 4/2013 privind modificarea Legii nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, precum şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative conexe, care modifică art. III din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 90/2012, *„Dispoziţiile art. 2 alin. (12) din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator, cu modificările şi completările ulterioare, referitoare la sancţiunea inadmisibilităţii cererii de chemare în judecată, se aplică numai proceselor începute după data de 1 august 2013."*
18. Curtea remarcă faptul că, deşi art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 se referă la obligaţia părţilor de a participa la şedinţa de informare privind avantajele medierii, alin. (1^2) al aceluiaşi articol prevede sancţiunea inadmisibilităţii cererii de chemare în judecată numai pentru situaţia în care reclamantul nu şi-a îndeplinit această obligaţie. Ca atare, pârâtul nu este obligat să participe la o astfel de şedinţă, singura condiţie pe care reclamantul trebuie să o îndeplinească este să se adreseze unui mediator care să îl notifice pe pârât, în condiţiile art. 43 alin. (1) din Legea nr. 192/2006, adresându-i o invitaţie scrisă, ce poate fi transmisă prin orice mijloc ce asigură confirmarea primirii textului. Dovada participării la şedinţa de informare privind avantajele medierii se face printr-un certificat de informare eliberat de mediatorul care a realizat informarea. Dacă una

dintre părţi refuză în scris participarea la şedinţa de informare, nu răspunde invitaţiei prevăzute la art. 43 alin. (1) ori nu se prezintă la data fixată pentru şedinţa de informare, se întocmeşte un proces-verbal, care se depune la dosarul instanţei.
19. În acest context, Curtea reţine că, aşa cum rezultă din coroborarea art. 2 alin. (1) cu alin. (1^2) din Legea nr. 192/2006, pentru a se adresa instanţei cu o cerere de chemare în judecată, pentru litigiile în materiile prevăzute de art. 60^1alin. (1) lit. a)–f) din legea precitată, legiuitorul a instituit în sarcina justiţiabilului o obligaţie nouă, şi anume aceea de a se adresa în prealabil unui mediator, pentru ca acesta să îl informeze despre avantajele medierii, în aceste condiţii, Curtea constată că introducerea obligativităţii informării asupra medierii este în contradicţie cu art. 21 din Legea fundamentală.
20. Curtea reţine, totodată, că în preambulul Directivei 2008/52/CE a Parlamentului European şi a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă şi comercială, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L nr. 136 din 24 mai 2008, se prevede că *„medierea ar trebui să constituie o procedură voluntară, în sensul că părţile sunt ele însele responsabile de procedură şi o pot organiza după cum doresc şi încheia în orice moment.“* De asemenea, art. 3 lit. a) din directivă defineşte medierea ca fiind un proces *„în care două sau mai multe părţi într-un litigiu încearcă, din proprie iniţiativă, să ajungă la un acord privind soluţionarea litigiului dintre ele (...)“.*Art. 5 alin. (1) intitulat *„Recurgerea la mediere“ prevede că „o instanţă la care a fost introdusă o acţiune poate, atunci când este cazul şi având în vedere toate circumstanţele cazului respectiv, să invite părţile să recurgă la mediere pentru a soluţiona litigiul. Instanţa poate, de asemenea, invita părţile să participe la o sesiune de informare privind recurgerea la mediere dacă astfel de sesiuni sunt organizate şi sunt uşor accesibile.“* Ca atare, dispoziţiile acestei directive se referă doar la posibilitatea, şi nu la obligaţia părţilor de a urma procedura medierii, deci nimic obligatoriu referitor la mediere şi, cu atât mai puţin, la procedura prealabilă de informare cu privire la avantajele medierii.
21. În acest context, Curtea constată că, deşi atât legislaţia naţională, respectiv Legea nr. 192/2006 şi Codul de procedură civilă [art. 227 alin. (2) teza finală], cât şi Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European şi a Consiliului consacră medierea ca fiind o procedură facultativă, alternativă şi informală, art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006 prevede că părţile sunt obligate să participe la şedinţa de informare privind avantajele medierii, sub sancţiunea inadmisibilităţii cererii de chemare în judecată, instituită de alin. (1^2) din acelaşi articol. Aşa fiind, deşi medierea este facultativă, totuşi şedinţa de informare privind avantajele medierii este obligatorie.
22. Curtea apreciază, totodată, că reglementarea legală criticată, respectiv art. 2 alin. (1) din Legea nr. 192/2006, prin care părţile sunt obligate la parcurgerea procedurii de informare asupra medierii, răstoarnă prezumţia irefragabilă *„nemo censetur ignorare legem“*. Dacă legea, în speţă Legea nr. 192/2006, cu toate modificările ei, este publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit acestui adagiu, cetăţeanul beneficiază de prezumţia de cunoaştere a legii. Ca atare, nu este justificată o procedură specială de informare asupra conţinutului unei atare legi. În mod indubitabil această obligaţie instituită sub orice sancţiune, nu doar sub aceea a inadmisibilităţii cererii de chemare în judecată, contravine dispoziţiilor art. 21 din Constituţie, care prevăd că nicio lege nu poate îngrădi exercitarea accesului liber la justiţie. Obligativitatea participării la informarea despre avantajele medierii reprezintă o îngrădire a accesului liber la justiţie, deoarece se constituie într-un filtru pentru exercitarea acestui drept constituţional, iar prin sancţiunea inadmisibilităţii cererii de chemare în judecată, acest drept este nu doar îngrădit, ci chiar interzis.
23. Întrucât pot exista situaţii în care persoanele fizice sau juridice doresc ca soluţionarea conflictului să se facă exclusiv de către instanţa de judecată, Curtea constată că prin reglementarea legală criticată nu le este permis acestora să aprecieze singuri dacă au sau nu nevoie de această informare. Accesul liber la justiţie reprezintă facultatea fiecărei persoane de a se adresa unei instanţe judecătoreşti pentru apărarea drepturilor sale sau valorificarea intereselor sale legitime. Orice limitare a acestui drept, oricât de neînsemnată ar fi, trebuie să fie temeinic justificată, analizându-se în ce măsură dezavantajele create de ea nu cumva depăşesc posibilele avantaje. Atât în jurisprudenţa Curţii Constituţionale, cât şi în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, se arată că *„simpla sa consacrare legală, chiar şi la nivelul suprem, prin Constituţie, nu este de natură a asigura şi o eficacitate reală a acestuia, atât timp cât, în practică, exercitarea sa întâmpină obstacole. Accesul la justiţie trebuie să fie asigurat, în consecinţă, în mod efectiv şi eficace“* (a se vedea, spre exemplu, Decizia Curţii Constituţionale nr. 670 din 18 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 421 din 16 iunie 2011).
24. Ca atare, Curtea consideră că procedura prealabilă obligatorie a informării asupra avantajelor medierii apare ca fiind o piedică în calea realizării şi obţinerii de către cetăţean a drepturilor sale în justiţie. Mai mult, o procedură constând în informarea asupra existenţei unei legi apare, neîndoielnic, ca o încălcare a dreptului de acces la justiţie, ce pune asupra justiţiabilului o sarcină inoportună, cu atât mai mult cu cât procedura se rezumă la o simplă obligaţie de informare, şi nu la încercarea efectivă de soluţionare a conflictului prin mediere, astfel încât participarea părţilor la şedinţa de informare în faţa mediatorului este una cu caracter formal.

25. În contextul celor mai sus reţinute, Curtea constată că obligaţia instituită în sarcina părţilor, persoane fizice sau persoane juridice, de a participa la şedinţa de informare privind avantajele medierii, sub sancţiunea inadmisibilităţii cererii de chemare în judecată, este o măsură neconstituţională, fiind contrară dispoziţiilor art. 21 din Constituţie.

26. Având în vedere art. 31 alin. (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea şi funcţionarea Curţii Constituţionale, care prevede că, *„În caz de admitere a excepţiei, Curtea se va pronunţa şi asupra constituţionalităţii altor prevederi din actul atacat, de care, în mod necesar şi evident, nu pot fi disociate prevederile menţionate în sesizare“*, Curtea îşi va extinde controlul de constituţionalitate şi asupra prevederilor art. 2 alin. (1^2) din Legea nr. 192/2006, care instituie sancţiunea inadmisibilităţii cererii de chemare în judecată în caz de neîndeplinire a obligaţiei de a participa la şedinţa de informare privind medierea, obligaţie prevăzută de art. 2 alin. (1) din aceeaşi lege, text de lege criticat în cauză.
27. Pentru argumentele expuse mai sus, Curtea constată că prevederile art. 2 alin. (1) şi (1^2) din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator, cu modificările şi completările ulterioare, sunt neconstituţionale şi contravin art. 21 din Constituţie care consacră accesul liber la justiţie.
28. În ceea ce priveşte prevederile art. 60^1din Legea nr. 192/2006, Curtea reţine că prin această reglementare legiuitorul a circumstanţiat: materiile în care părţile sunt ţinute să facă dovada participării la şedinţa de informare, prevăzută de art. 2 alin. (1) din aceeaşi lege, sub sancţiunea inadmisibilităţii cererii de chemare în judecată. Mai exact, obligativitatea participării la şedinţa de informare cu privire la avantajele medierii nu priveşte toate materiile în care este posibilă medierea, ci este limitată expres la anumite domenii, acestea fiind următoarele: protecţia consumatorului [lit. a), care trebuie coroborată şi cu art. 2 alin. (2) din lege], dreptul familiei [lit. b), în situaţiile prevăzute de art. 64, respectiv în ceea ce priveşte continuarea căsătoriei, partajul bunurilor comune, exerciţiul drepturilor părinteşti, stabilirea domiciliului copiilor, contribuţia părinţilor la întreţinerea acestora, orice alte neînţelegeri care apar în raporturile dintre soţi, cu privire la drepturi de care aceştia pot dispune potrivit legii], litigiile privind posesia, grănuţuirea, strămutarea de hotare, orice alte litigii ce privesc raporturile de vecinătate [lit. c)], în cauzele de malpraxis, dacă vreo lege specială nu prevede o altă procedură [lit. d)], în litigiile de muncă în legătură cu contractul individual de muncă [lit. e)], în litigiile civile a căror valoare este sub 50.000 lei, cu excepţia cazurilor în care s-a pronunţat o hotărâre executorie de deschidere a procedurii de insolvenţă, a acţiunilor referitoare la registrul comerţului şi a cazurilor în care părţile aleg să parcurgă procedura ordonanţei de plată, prevăzută de art. 1.013–1.024 din noul Cod de procedură civilă sau a cererilor de valoare redusă, prevăzută de art. 1.025–1.032 din noul Cod de procedură civilă [lit. f)].
29. În acest context, Curtea apreciază că art. 60^1din Legea nr. 192/2006 trebuie privit din prisma efectelor declarării ca neconstituţionale a prevederilor art. 2 alin. (1) şi (1^2) din Legea nr. 192/2006. Astfel, în cazul în care părţile vor opta pentru mediere, în scopul rezolvării diferendelor existente între ele, acestea se vor prezenta la şedinţa de informare cu privire la avantajele medierii doar în situaţia în care vor considera necesară participarea la o astfel de şedinţă, pentru informaţii şi lămuriri cu privire la avantajele medierii. Cu această ocazie, mediatorul are obligaţia să dea orice explicaţii părţilor cu privire la activitatea de mediere, pentru ca acestea să înţeleagă scopul, limitele şi efectele medierii, în special asupra raporturilor ce constituie obiectul conflictului. Participarea la şedinţa de informare nu va mai reprezenta însă o obligaţie pentru părţi, ci o opţiune voluntară a persoanelor interesate să recurgă la o asemenea metodă alternativă, facultativă, de soluţionare a conflictelor. Aşa fiind, Curtea constată că excepţia de neconstituţionalitate a prevederilor art. 60^1din Legea nr. 192/2006 este neîntemeiată.
30. În ceea ce priveşte critica referitoare la art. 200 din Codul de procedură civilă, Curtea constată că acest text de lege a mai făcut obiect al controlului de constituţionalitate, din perspectiva unor critici similare. În acest sens, sunt, de exemplu, Decizia nr. 66 din 11 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 286 din 17 aprilie 2014, şi Decizia nr. 97 din 27 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 310 din 28 aprilie 2014, prin care Curtea a respins, ca neîntemeiată, excepţia de neconstituţionalitate cu un atare obiect şi a constatat că prevederile de lege criticate sunt constituţionale, în raport cu criticile formulate.

31. Prin aceste decizii, Curtea a reţinut că textul de lege criticat dispune în legătură cu necesitatea verificării cererii de chemare în judecată de către completul căruia i s-a repartizat aleatoriu cauza, precum şi asupra obligativităţii regularizării acesteia, în cazul în care nu îndeplineşte anumite cerinţe prevăzute în art. 194–197 din Codul de procedură civilă, referitoare la cuprinsul cererii de chemare în judecată, numărul de exemplare, timbrarea cererii sau la cazurile de nulitate a acesteia. În acest context, Curtea a constatat că procedura prevăzută de textul de lege criticat are drept scop remedierea unor lipsuri ale acţiunii introductive, astfel încât, la momentul demarării procedurii de fixare a primului termen de judecată, aceasta să cuprindă toate elementele prevăzute de art. 194 din Codul de procedură civilă. Legiuitorul a dorit astfel disciplinarea părţilor din proces şi, în acest fel, respectarea principiului celerităţii şi a dreptului la un proces echitabil. O asemenea procedură nu este de natură să

afecteze însăşi esenţa dreptului protejat, având în vedere că este însoţită şi de garanţia conferită de dreptul de a formula o cerere de reexaminare, potrivit art. 200 alin. (4) din Codul de procedură civilă. Mai mult, instanţa de judecată se pronunţă asupra unei probleme care priveşte exclusiv buna administrare a justiţiei, şi nu fondul cauzei.

32. Aşa fiind, Curtea a stabilit că, atât timp cât procedura criticată nu priveşte însăşi judecarea pe fond a cererii introductive, prevederile art. 200 din Codul de procedură civilă nu înfrâng dispoziţiile constituţionale referitoare la dreptul la un proces echitabil, întrucât procedura specială vizată nu se referă la fondul cauzelor, respectiv la drepturile civile, în accepţiunea art. 6 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, ci numai la aspectele de ordin pur legal, â căror examinare nu face cu nimic necesară o dezbatere, cu citarea părţilor.

33. Referitor la susţinerea autoarei excepţiei privind încălcarea art. 21 din Constituţie, Curtea a reţinut, potrivit jurisprudenţei sale constante (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994), că stabilirea unor condiţionări pentru introducerea acţiunilor în justiţie nu constituie o încălcare a accesului liber la justiţie. Mai mult, în jurisprudenţa citată s-a statuat că liberul acces la justiţie presupune accesul ia mijloacele procedurale prin care se înfăptuieşte justiţia, fiind de competenţa exclusivă a legiuitorului de a institui regulile de desfăşurare a procesului în faţa instanţelor judecătoreşti, soluţie ce rezultă din dispoziţiile art. 126 alin. (2) din Constituţie.

34. De asemenea, în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, spre exemplu Hotărârea din 26 ianuarie 2006, pronunţată în Cauza *Lungoci împotriva României*, paragraful 36, publicată în Monitorul Oficial României, Partea I, nr. 588 din 7 iulie 2006, s-a arătat că accesul liber la justiţie implică prin natura sa o reglementare din partea statului şi poate fi supus unor limitări, atât timp cât nu este atinsă substanţa dreptului.
35. Curtea Constituţională a constatat că instituirea unor condiţii formale ale cererii de chemare în judecată nu poate fi considerată *de plano* drept o negare a efectivităţii dreptului de acces la justiţie, ci aceasta constituie o expresie a obligativităţii exercitării drepturilor şi libertăţilor cu bună-credinţă, în limitele instituite de lege. Mai mult, nerespectarea condiţiilor prescrise pentru conformitatea cererii introductive de instanţă nu atrage în mod necondiţionat anularea actului procedural, existând posibilitatea modificării sau completării acestuia în termenul stabilit de instanţă.
36. Aşa fiind, întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenţei în materie a Curţii Constituţionale, soluţia şi considerentele deciziilor amintite îşi păstrează valabilitatea şi în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) şi al art. 147 alin. (4) din Constituţie, precum şi al art. 1–3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) şi al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ
În numele legii
DECIDE:

1. **Admite excepţia de neconstituţionalitate ridicată de Societatea Comercială CEZ Vânzare – S.A. din Craiova, judeţul Dolj, prin mandatar Societatea Comercială EOS KSI România – S.R.L. din Bucureşti**, în Dosarul nr. 14.501/215/2013 al Judecătoriei Craiova – Secţia civilă şi constată că prevederile art. 2 alin. (1) şi (12) din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator sunt neconstituţionale.
2. Respinge, ca neîntemeiată, excepţia de neconstituţionalitate ridicată de acelaşi autor în acelaşi dosar al aceleiaşi instanţe şi constată că prevederile art. 601din Legea nr. 192/2006 privind medierea şi organizarea profesiei de mediator, precum şi cele ale art. 200 din Codul de procedură civilă sunt constituţionale, în raport cu criticile formulate.

Definitivă şi general obligatorie.

Decizia se comunică celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului şi Judecătoriei Craiova – Secţia civilă şi se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.